

درهای محوطه جهانی پاسارگاد همچنان در ۷ آبان به روی مردم بسته است

یک‌دهه حصر «کروش»

وعده وفاق پزشکیان به مهمترین مجموعه باستانی ایران نرسید

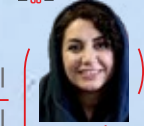
- پاسارگاد باغ شاهی که فرو می‌نشیند
- حاکمی که عدالت و صلح را معنا کرد
- چهره‌ای میان تاریخ و سیاست

- آزادی خواه یا جهان گشا
- از مقبره مادر سلیمان تا آرامگاه کوروش
- چند صدایی در قلمرو کوروش

۳ و ۲

سرمقاله

فاطمه علی‌اصغر | سردبیر

درهای محوطه جهانی پاسارگاد همچنان در ۷ آبان به روی مردم بسته است

یک‌دهه حصر «کروش»

در ۷ آبان بسته شد. از آن پس تا امروز هیچ‌گونه تدبیری برای برنامه‌ریزی و ایجاد گردهمایی و بازشدن مجموعه انجام نشده است. به نظر می‌آید با وعده‌هایی که مسعود پزشکیان برای وفاق ملی داده بود، بار دیگر مردمی که دوستدار تاریخ ایران هستند به‌صورت واقعی دیده شوند؛ چراکه جشن ملی اگر مبنی‌بر ایده ملی نباشد، تبدیل به همان مراسم بی‌شکل و شمایل و بی‌هویتی می‌شود که همین چندوقته پیش شاهدش بودیم. جشنی که نشاطی نداشت. کوروش یکی از مهمترین شخصیت‌های مهم تاریخ بشریت است. او را به صلح‌دوستی و رواداری می‌شناسند. او نخستین قانون‌های بشری را بر مبنای مدارای قومی و دینی تدوین کرد. در ورود به بابل و فتح این سرزمین، برپایه متونی که بر جای مانده جنگ و خونریزی اتفاق نیفتاد. بسیاری می‌گویند «ذوالقرنین» که نامش به یکتاپرستی و دادگری در قرآن آمده، همان کوروش است. اما باید دید چگونه می‌شود حصر کوروش را شکست و این روز را در کنار مناسبت‌های دیگر ایرانیان پاس داشت.

قابل‌بررسی است که در تقویم ملی روزی به نام کوروش یا تخت‌جمشید داشته باشیم. سال ۱۳۸۵، مراسمی از سوی مدیران پایگاه پاسارگاد در این مجموعه برای کوروش گرفته و مقبره گلپارار شد و به مردم بلیت رایگان دادند. این رویه اما در سال ۱۳۹۵ با حضور موجی از افراط‌گراها که موسوم به کوروش‌پرستان بودند و همچنین بالاگرفتن اعتراضات مردمی، به حاشیه کشیده شد. برخی از حاضران می‌گفتند بیش از ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار نفر در پاسارگاد حضور داشتند. عده‌ای از اصولگرایان و امامان جمعه به این حضور گسترده واکنش نشان دادند و در سال ۱۳۹۶ روز کوروش به‌دلیل ایجاد فضای امنیتی و ممانعت از حضور مردم در مجموعه پاسارگاد به درگیری انجامید و از آن روز تا امروز همه روزنها به مقبره کوروش

ایده نامیدن هفتم آبان به «روز کوروش بزرگ» شکل گرفت. اگرچه هم پیش از انقلاب و هم پس از آن بارها و بارها در همایش‌های متعدد ایده از سوی باستان‌شناسان و دوستداران تاریخ و هویت ایرانی مطرح شده بود و همچنان هم می‌شود. در دولت احمدی‌نژاد به‌دنبال اقدامات پوپولیستی و افراطی، بر طبل این ماجرا بیش‌ازپیش کوبیده شد؛ هنوز بسیاری انداختن چغیه بر گردن سرباز هخامنشی را به یاد دارند و آوردن منشور کوروش از موزه لندن به ایران را. «اسفندیار رحیم‌شالی» که رئیس سازمان میراث‌فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری ایران در دولت اول احمدی‌نژاد بود. اعلام کرد: «در نظر گرفتن روزی به نام کوروش تاکنون در دستورکار ما نبوده، اما این موضوع

به تلفن‌هایشان پاسخ ندهند. افرادی که پیش‌ازاین در بزرگداشت‌های کوروش شرکت کرده‌اند، با درس‌های بسیاری مواجه شده‌اند. پاسارگاد در روز کوروش سوت‌وکور است، گویی که گرد مرگ و نیستی بر آن پاشیده‌اند. خبری از شادی و حضور گسترده مردم نیست. برای درک شرایط و ممنوعیت‌های ایجادشده در روز کوروش، بهتر است کمی به عقب برمی‌گردیم. سال ۱۳۸۴ بود که بحث آنگیری سد سیوند مطرح شد، شماری از دوستداران میراث‌فرهنگی همچون دکتر پرویز ورجاوند با همراهی برخی افراد دیگر، کمیته‌ای بنام «کمیته نجات پاسارگاد» با هدف جلوگیری از آنگیری سد سیوند راه‌اندازی کردند و گفته می‌شود در همان سال تأسیس کمیته بود که

در همچنان بر همان پاشنه‌ای که بود، می‌چرخد. بیش از ۹ سال گذشته و هنوز هم ۷ آبان که می‌رسد، حصر «کروش» آغاز می‌شود؛ درست در روزی که مشهور است «ابن پادشاه ایرانی به بابل اندر آمد و مردم زیر پای او شاخه‌های سبز ریختند». امسال هم شنیده‌ها حاکی از آن است که تمام راه‌های ورودی به پاسارگاد بسته شده‌اند. بومگردی‌ها اجازه فعالیت و پذیرش مسافر ندارند. درهای مجموعه پاسارگاد که موسوم به مقبره کوروش است، از چند هفته پیش بسته شده‌اند. کارگاه‌های مرمت مجموعه تعطیل شده‌اند. کارمندان، پژوهشگران و مرمتگران پایگاه جهانی پاسارگاد به خانه‌هایشان رفته‌اند و ترجیح می‌دهند

کوروش

حاکمی که عدالت و صلح را معناکرد

ایپام ما| «منم کوروش، شاه جهان، شاه بزرگ، شاه نیرومند، شاه بابل، شاه سومر و اکد، شاه چهار گوشه جهان. سپاهیان گسترده‌ام با آرامش درون بابل گام برمی‌داشتند. نگذاشتم کسی در همه [سومر و] اکد هراس‌آفرین باشد.»
تقویم بابلی می‌گوید روزی مصادف هفتم آبان‌ماه، کوروش فاتحانه وارد بابل شد و روز فتحش را این‌طور توصیف کرد و به دستورش بر استوانه‌های گلی ثبت کردند تا بماند برای تاریخ. فاتحی که حتی به‌زعم دشمنانش نیز حاکمی عادل و صلح‌طلب بود. منابع یونانی که از شاهان هخامنشی چندان به نیکی یاد نکرده‌اند، کوروش را با جملاتی همراه با تحسین معرفی کرده‌اند. شاهی که در سرزمین پارس تا یک قرن پیش کمتر شناخته شده بود و امروز نظرات متناقضی درباره او مطرح می‌شود که دو سربک طیف گسترده است، در سویی او را ستایشگرانه یاد می‌کنند و در سوی دیگر طیف، وجودش در تاریخ ایران را به‌کلی انکار می‌کنند. این مطلب تلاش می‌کند، نگاهی تحلیلی داشته باشد به روندی که در شناخت کوروش در تاریخ معاصر ایران طی و در نشست «کوروش بزرگ، در پرتو پژوهش‌های نوین» که با تلاش پژوهشکده مردم‌شناسی پژوهشگاه میراث‌فرهنگی برگزار شده بود، مطرح شد.

باستان‌شناسی فرانسه در پاسارگاد مشغول مطالعه و بررسی است، درباره پیشینه و علت نام‌گذاری این منطقه و رودهایی که در آن جریان داشت، می‌گوید: «شریان اصلی زندگی در دشت پاسارگاد رودخانه پلوار است که از شمال سرچشمه می‌گیرد و دشت پاسارگاد را سیراب می‌کند. این رودخانه از تنگه بلاغی عبور می‌کند و به دشت مرودشت می‌رسد. در آنجا نام آن به «سیوند» تغییر می‌یابد و در نهایت به رودخانه کر می‌پیوندد و به دریاچه بختگان می‌ریزد. تحقیقات در دشت پاسارگاد نشان می‌دهد این رودخانه از هشت هزار سال پیش جریان داشته است. اما از زمانی که سد سیوند در سال ۱۳۸۶ افتتاح شد، سه ماه بعد، این رودخانه خشک شد. سد سیوند آگیری نشد، اما رودخانه پلوار به‌دلیل ساخت این سد، بعد از هشت هزار سال، خشک شد.»

او به باغ شاهی که در پاسارگاد وجود داشت نیز اشاره می‌کند: «یکی از نکات جالب در پاسارگاد، پردیسی است که از تل تخت تا آرامگاه کوروش امتداد دارد. این باغ در نوشته‌های یونانی‌ها آمده و عنوان یکی از باغ‌های ایرانی ثبت شده است. تحقیقات باستان-گیاهشناسی در این منطقه انجام شده و توانسته‌ایم تعدادی از گیاهان و درختان آن را شناسایی کنیم و امیدواریم در آینده بتوانیم قسمتی از باغ پاسارگاد را احیا کنیم.»
محمدخانی درباره ایهاماتی که همچنان در مورد کاربری بناهای موجود در پاسارگاد وجود دارد، می‌گوید و اینکه بررسی‌ها و مطالعات همچنان برای پاسخ به این سؤال بزرگ که «این بناهای پرکرده در محدوده پاسارگاد که نقوش برجسته‌ای هم بر آنها ثبت شده، چه کاربری داشته‌اند؟» ادامه دارد.

با اعمال محدودیت‌هایی در ورود به محوطه باستانی پاسارگاد شده است، نظریات مختلفی درباره شخصیت کوروش و میراث او مطرح می‌شود. نظریاتی که در مواردی از اعتدال فاصله دارد. «ابراهیم زاری»، رئیس پژوهشگاه میراث‌فرهنگی و گردشگری، با اشاره به این موضوع تأکید می‌کند: «اگر دچار افراط و تفریط نشویم، در معرفی شخصیت‌هایی که به‌عنوان شخصیت‌های تاریخی و ملی ما شناخته می‌شوند، بسیار موفق خواهیم بود. گاهی اوقات ما خودمان موجب می‌شویم شخصیت‌های بزرگمان از دست بروند و به دامان دیگران بیفتند.» او اعتقاد دارد: «کوروش بنیادی گذاشته است که می‌توانیم با تأکید بر آن اتفاقات خوبی رقم بزنیم و آن، صلح و مدارا است. کوروش حتی به جانشینان خود نیز یاد داد به اقوام مختلف احترام بگذارند. در تخت‌جمشید این موضوع به‌وضوح دیده می‌شود؛ صلح و مدارا و تفاوت‌هایی که در آن دوره با احترام پذیرفته شده است. این نکات قابل‌توجه است؛ به‌ویژه در دنیای امروز که حقوق بشر و حقوق انسانی به‌راحتی نادیده گرفته می‌شود، چه از سوی کشورها نسبت به کشورهای دیگر و چه از سوی حاکمان نسبت به مردم خودشان. می‌توان از این فرصت برای حفظ وحدت ملی و تقویت هویت ملی استفاده کرد.»

📌 رودخانه‌ای که پس از هشت هزار سال خشک شد

پاسارگاد منطقه‌ای حاصلخیز و سرسبز بود که باغ شاهی در آن قرار داشت. سرزمینی که اتفاقات بسیاری را از سر گذرانده و امروز پرآب‌ترین رود آن که پاسارگاد را سیراب می‌کرد، دیگر جریان ندارد. «کوروش محمدخانی»، باستان‌شناس که سال‌هاست همراه با هیئت

«مهرداد ملکزاده»، باستان‌شناس، در مورد اتهاماتی که به اصالت استوانه بابلی کوروش وارد شده، می‌گوید: «باید توجه داشت این متن در یک تاریخ تقویمی قابل استناد و اثبات است و توسط یک باستان‌شناس در کشور عراق کشف شده. در ذات و اصالت آن هیچ شکی وجود ندارد.» او درباره تحریف متن استوانه کوروش توضیح می‌دهد: «از لحظه‌ای که این استوانه کشف شد تا آخرین ترجمه‌ها، همان‌طورکه دانش ما نسبت به خط اکدی و بابلی پیشرفت کرده است، نظرات متفاوتی مطرح شده است. اما هیچ چیزی به متن اصلی افزوده نشده و جعل نشده است. گروه‌های مختلفی این استوانه را ترجمه کرده‌اند، از جمله «عبدالمجید ارفعی» و «شاهرخ رزمجو» که این متن را به فارسی ترجمه و آن را منتشر کرده‌اند.»
ملکزاده همچنین درباره جملات و متونی که به کوروش نسبت داده می‌شود، می‌گوید: «در شبکه‌های اجتماعی و میان عموم مردم، متنی بنام «وصیت‌نامه کوروش» منتشر شده، این متن جعلی است. البته بیشتر این متن بر مبنای کتاب «کورویدا» اثر «گزن‌فون» است که تصویری از کوروش دوم پارسی ترسیم می‌کند، اما تاریخ‌نگاری دقیقی نیست. این کتاب بیشتر یک متن اخلاقی و فلسفی است و در آن داستان‌هایی آمده که می‌تواند منبع این «وصیت‌نامه کوروش» باشد. در این کتاب، کوروش به‌عنوان شاه آرمانی به تصویر کشیده شده که می‌تواند چنین وصایایی برای جانشینان خود داشته باشد.»

📌 در مواجهه با شخصیت‌های تاریخی از افراط و تفریط بپرهیزیم

در روزهای نزدیک به هفتم آبان، که چند سالی است همراه

کوروش؛ چهره‌ای مین تاریخ و سیاست

| کامیار عیدی |
| باستان‌شناس |

شخصیت کوروش در جامعه، فرهنگ و تاریخ ایران، بدلیل استفاده‌های مختلفی که جریان‌های سیاسی برای پیشبرد اهداف ناسیونالیستی خود از آن کرده‌اند، از حالت یک شخصیت تاریخی صرف خارج شده و به یک شخصیت سیاسی تبدیل شده است. هیچ‌کس در تاریخ ایران به‌اندازه کوروش جنبه سیاسی پیدا نکرده است.

تا دوره قاجار، ایرانی‌ها شناخت چندانی از کوروش نداشتند. شاید در کتب مقدس و تورات اشاره‌هایی به او شده بود و نام ذوالقرنین مطرح می‌شد که در اوایل دوره پهلوی به‌طور جدی‌تر مورد توجه قرار گرفت. اما در گفتمان تاریخی ایران اشاره خاصی به کوروش نمی‌شد و همین موضوع باعث شده است امروز برخی به‌کلی منکر وجود او شوند. اما در اواخر دوره قاجار و اوایل دوره پهلوی، دیدگاه جدیدی در مورد تاریخ ایران شکل می‌گیرد که نتیجه نظرات روشنفکرانی مثل فروغی و پیرنیا است. از طرفی کشف استوانه کوروش زمینه مطالعه در مورد او را فراهم کرد.

در سال ۱۸۷۶ «هرمزد رسام» که به دستور «هنری کرزویک راولینسون» در معبد اس‌اگپلا در بابل شروع به کاوش کرد. در این کاوش‌ها چند استوانه کشف شد، که یکی از آنها استوانه کوروش بود. این کشف نقطه‌عطفی در شناساندن کوروش به ایرانیان شد. در معبد اس‌اگپلا احتمالاً استوانه‌هایی از کیمبوجیه و دیگر شاهان هخامنشی نیز وجود دارد، اما هنوز کاوش‌های دقیقی در آن انجام نشده است. این استوانه در همان زمان به موزه بریتانیا رفت و امروز یکی از آثار شاخص موزه بریتانیا است و سالانه میلیون‌ها نفر برای بازدید از آن به این موزه می‌روند.

اتفاق دیگر این بود که در این مقطع، انجمن آثار ملی تأسیس شد که افراد برجسته‌ای در آن حضور داشتند و نقش پررنگی در شکل‌دادن به هویت ایران در آن زمان ایفا کردند. یکی از این افراد «ارنست هرتسفلد» بود؛ باستان‌شناس برجسته‌ای که به زبان‌های باستانی مسلط بود و فارسی را به‌خوبی می‌دانست. هرتسفلد پایان‌نامه دکترای خود را درباره پاسارگاد نوشت. یکی از کشفیات او، نقش برجسته‌ای است که اکنون در کاخ دروازه پاسارگاد موجود است. این نقش برجسته به‌نظر می‌آید به‌نوعی گستردگی قلمروی کوروش را نشان می‌دهد. ترکیب بدنی که از حالت سرخ دوره آشور و بابل به تصویر نیم‌رخ دوره هخامنشی رسیده است؛ بال‌ها آشوری و بابلی هستند، لباس عیلامی است، تاجی هم که در این نقش برجسته می‌بینیم، اصالتاً مصری است، اما در آن زمان در فنیقیه هم رایج بود. در مجموع می‌توان گفت این نقش‌برجسته محدوده‌ای که در کنیه بالای سر آن ثبت شده، «من شاه جهان هستم»، را به‌صورت تصویری نشان می‌دهد. البته این کنیه ناپدید شده و کسی از سرنوشت آن خبر ندارد. بسیاری معتقدند این نقش‌برجسته در کاخ دروازه، نقش کوروش است. اما تصویری که امروزه از کوروش به نمایش گذاشته می‌شود، به‌نظر نمی‌رسد تصویر دقیقی باشد. کلاهی که به سر او گذاشته‌اند، اصلاً به فرهنگ این منطقه نزدیک نیست و

کوروش

آزادی‌خواه یا جهان‌گشا

| یاسر ملک‌زاده |

| پژوهشگر تاریخ ایران باستان |

نقشی که به کوروش در گفتمان ناسیونالیستی ایران در تمام ادوار تحولی آن داده شده، بی‌دلیل است. می‌گوییم نقش داده شده است؛ زیرا هویت یا حقیقت‌تر بگوییم گفتمان هویتی، امری انتخابی است. در گفتمان ناسیونالیستی مدرن، کوروش جایگاه ویژه و نمادین پیدا کرد. در دوره پیشامدرن، نام کوروش گرچه از طریق اشارات کتاب مقدس برای مورخان ایرانی ناشنا نبود، اما به‌عنوان شخصیت تاریخی در میان نخبگان ایرانی، جایگاهی هم‌وزن با پادشاهان تاریخ ملی ایران نداشت. اهمیت تاریخی کوروش در معرفی هویت ملی پدیدهای مدرن بود که دست‌کم از زمان انتشار کتاب «آیینه سکندری» نوشته «میرزا آقاخان کرمانی» آغاز می‌شود و از این به‌بعد است که کوروش به شخصیتی سمبلیک در گفتمان ناسیونالیستی ایران تبدیل می‌شود. این اهمیت بعدی است که هنگامی که برخی پژوهشگران ایرانی در ایرانی بودن نام کوروش تردید می‌کنند، با واکنش منفی برخی ناسیونالیست‌ها روبه‌رو می‌شوند و موجی از مخالفت و اعتراض را برمی‌انگیزند. درباره ریشه نام کوروش، نظریات مختلفی وجود دارد. برخی آن را واژه‌ای ایرانی دانسته‌اند و معانی چون جوان، خورشید و خوارکننده دشمن برای آن در نظر گرفته‌اند و بعضی نیز واژه را عیلامی دانسته و معنای‌ای مانند محافظت‌کننده یا محافظت‌شده برای آن مطرح کرده‌اند. در گفتمان انترناسیونالیستی دیدگاه‌های متفاوتی درباره کوروش وجود دارد. در شاخه رادیکال این گفتمان حتی نقش کوروش، منفی ارزیابی شده است. در مقابل در دیدگاه فردییدی و گرینی یا مکتب ایرانی، جنبه دینی کوروش برجسته شده و آن را با شخصیت ذوالقرنین در قرآن تطبیق می‌دهند. در این تفسیر، کوروش نه‌تنها پادشاهی بزرگ در تاریخ ایران، بلکه شخصیتی مورد تقدیر در قرآن معرفی می‌شود. این نگاه را می‌توان به‌عنوان کوششی برای ادغام دو گفتمان ناسیونالیستی ایرانی و انترناسیونالیستی تلقی کرد. اما پرسش اساسی این است که متون کهن درباره کوروش چه می‌گویند و او را چگونه معرفی می‌کنند؟ با اینکه قرائت متون درباره کوروش در بسیاری موارد مبهم است، به‌ویژه به‌سبب تفاوت زبان‌ها، زمان نگارش و گرایش‌های نویسندگان و گاه تناقض‌های موجود در متون ملل گوناگون درباره او، می‌توان چند نکته کلی را استنباط کرد. اول اینکه در این متون، هرچند به مناسک دینی انجام‌شده توسط کوروش اشاره شده، اما بر نیایش شخصی او تأکید چندانی نمی‌شود. در متون مقدس یهودی، کوروش به‌عنوان منجی قوم یهود ستایش شده، اما به دین شخصی او اشاره‌ای نشده است. در متون بابلی هم وضع به همین منوال است. ما هیچ منبع معتبری به زبان

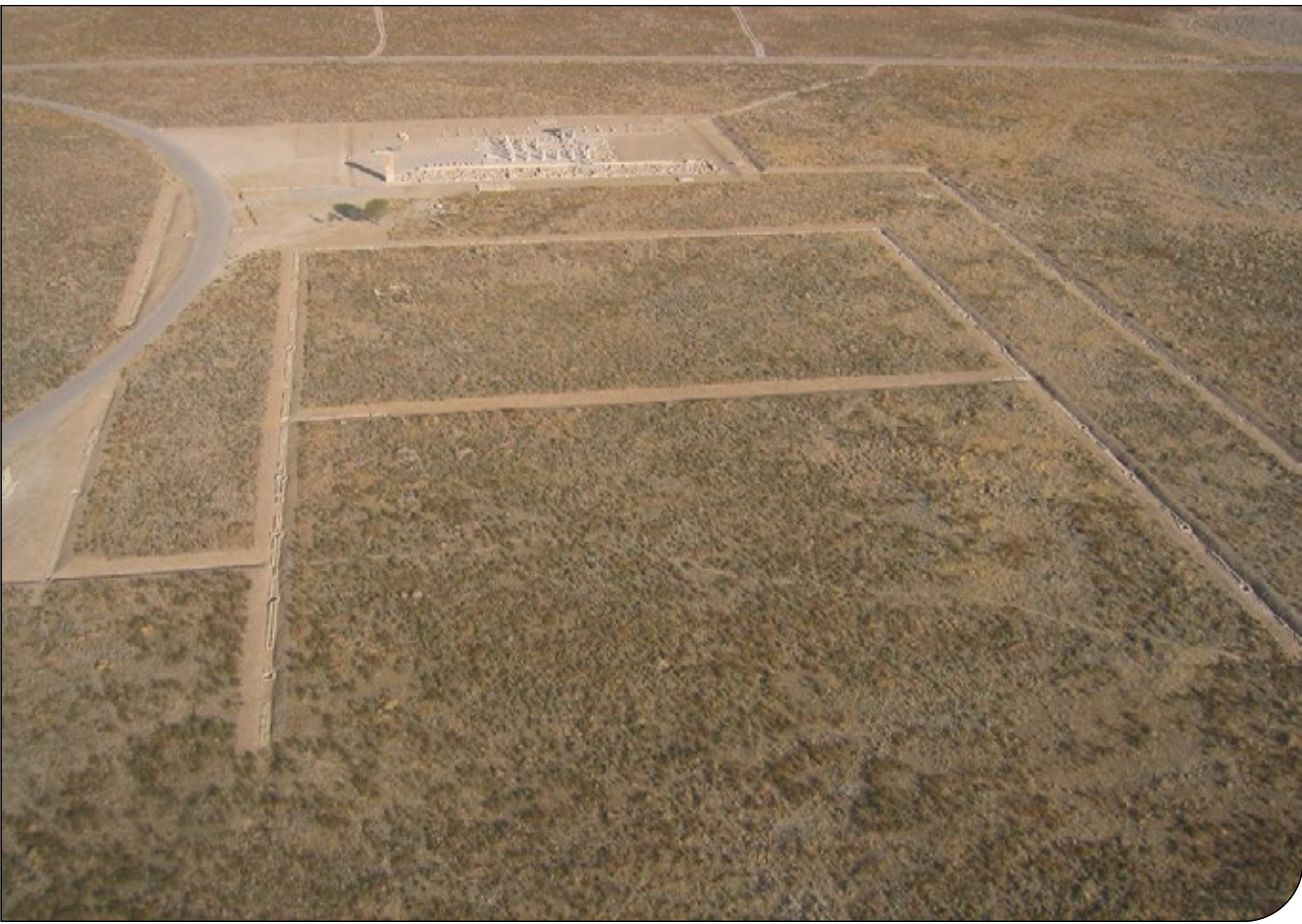
گرفت. مدتی پس از انقلاب، شور انقلابی جای خود را به رفتارهای متعادل‌تر داد. اما درعین‌حال جریان‌هایی هم مانند یورپی‌رایر شکل گرفت که مدعی شدند همه مطالب درباره منشور و شخصیت کوروش ساختگی است. حکومت ایران در سال‌های دهه ۶۰ موضع روشنی نسبت به کوروش نداشت، اما از اوایل دهه ۷۰ کم‌کم به آثار باستانی توجه شد و تاپویی بازدید از آثار باستانی شکسته شد. مقامات هم به بازدید آثار باستانی از جمله تخت‌جمشید رفتند، اما همچنان توجه به پاسارگاد تابو بود. تا اینکه یکی از چهره‌های تندروتر دینی «محمود احمدی‌نژاد» این تابو را شکست و از پاسارگاد بازدید کرد. البته این اقدام هم لزوماً از حب کوروش نبود، بلکه پیگیری برنامه خودش بود. در زمان او، منشور کوروش از بریتانیا به ایران آورده شد و با استقبال مردم روبه‌رو شد. حدود ۵۵۰ هزار نفر از این منشور در موزه ملی ایران بازدید کردند. در دوره ریاست‌جمهوری احمدی‌نژاد، برخی اقدامات دولتی در مواجهه با کوروش نقد شد. از همان زمان، موضوع هفتم آبان و روز جهانی بزرگداشت کوروش مورد توجه قرار گرفت. در تقویم بابلی هفتم آبان روزی است که کوروش وارد بابل شد و این روز به‌تدریج یکی از جشن‌های ملی غیررسمی در میان ایرانیان شد؛ در این روز جمعیت انبوهی به پاسارگاد می‌رفتند و این روز بهانه‌ای برای نمایش اتحاد قومی ایرانیان شد، اما از جایی به‌بعد اتفاقاتی رخ داد که به مذاق برخی خوش نیامد و محدودیت‌ها آغاز شد و همچنان ادامه دارد. اما بالاخره باید تکلیف روشن شود؛ نمی‌شود هر سال روز هفتم آبان

مسیر را بست و مردم را دستگیر کرد. در همین وضعیت که مردم نسبت به کوروش توجه نشان می‌دهند، جریان‌هایی در داخل ایران هم وجود دارند که شروع به بدگویی از تاریخ ایران و شخصیت‌های تاریخی‌اش کرده‌اند؛ در این سال‌ها نمونه‌های زیادی مطرح شده که برخی تلاش می‌کنند وجود او را به‌کلی تکذیب کنند. این تقابل بین دو گروه یک معضل است؛ اگر حل نشود و مسئله کوروش به‌عنوان یک شخصیت تاریخی تعیین‌تکلیف نشود، طرف چند سال آینده به وضع وخیمی می‌رسیم. توصیه‌ای که می‌شود به سیاستگذاران داشت، این است که عاقلانه‌تر درباره کوروش فکر کنند و به‌طور جزم‌اندیشانه با این موضوع برخورد نکنند. مردم کوروش را دوست دارند؛ چه خوشامن بیاید و چه نیاید. بهتر است راه‌حلی پیدا کنید که مردم بتوانند هفتم آبان به پاسارگاد بروند، متاع آنان نشود.

بحران محیط‌زیستی در دشت پاسارگاد با کشاورزی و برداشت بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی

پاسارگاد باغ‌شاهی که فرو می‌نشیند

| پیاگاه میراث جهانی یونسکو پاسارگاد |

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

| فرزانه قبادی |

| روزنامه‌نگار |

پاسارگاد که در دنیای باستان با باغ‌های سرسبز و آب‌های فراوانش شناخته می‌شد، امروز با تهدیدات محیط‌زیستی عمیقی روبه‌رو است. رودخانه‌ای که دشت پاسارگاد را سیراب می‌کرد، به‌دلیل ساخت سد سینوند خشک شده است. برداشت‌های بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی و تغییراقلیم این دشت را به زبینی سوخته بدل خواهد کرد و فاصله‌ای با متروک شدن ندارد. بحران، باغ‌شاهی هخامنشیان را احاطه کرده است، اما اقدامی اساسی برای آن انجام نمی‌شود.

«علی موسوی»، باستان‌شناس، معتقد است: «پاسارگاد پیش از هخامنشیان نیز مسکون بوده است. وقتی هخامنشیان به آنجا رسیدند، کوروش بزرگ آن را آباد و به نماد وحدت و یکپارچگی تبدیل کرد.»

پاسارگاد، از همان دوران، نهنها به‌عنوان یک مرکز قدرت سیاسی بلکه به‌عنوان مکانی با ویژگی‌های طبیعی و معماری زیبا نیز شناخته می‌شد. به‌گفته موسوی: «آثار موجود در پاسارگاد نشان می‌دهد کوروش با ساخت ساختمان‌های سنگی به‌دنبال نوآوری در سرزمین خویش بوده و پاسارگاد نمادی از یکپارچگی و تلفیق دنیای تکه‌تکه زمان کوروش است که پادشاهان و فرمانروایان در نزاع بوده‌اند و کوروش آنها را یکپارچه ساخت؛ به‌نحوی که ۲۰۰ سال وحدت و یکپارچگی بر این مناطق حکمفرما بود.»

«علی سامی» باستان‌شناس فقید دربارۀ نقش فرهنگی پاسارگاد نوشته است: «پاسارگاد از آن لحاظ که موطن شهریاران هخامنشی و مدفن شخصیت برجسته آن خاندان بود، مقام معنوی خود را نگاهداشت و پیوسته مورد علاقه و احترام شهریاران هخامنشی بوده است؛ به‌طوری‌که برخی مورخان می‌نویسند شاهان پس از کوروش تاجگذاری خود را در پاسارگاد با تشریفات خاص و باشکوهی برگزار می‌کرده‌اند و شاهنشاه در روز تاجگذاری لحظه‌ای چپه کوروش را می‌پوشید و این کار نشان از آن بود که شاه نو باید در نیک‌کرداری و آبادانی و توسعه کشور و ملامطت با رعایا چون کوروش کوشش کند.»

🔗 **آرامگاه کوروش؛ یادگار تاریخ**

آرامگاه کوروش بزرگ در قلب پاسارگاد قرار دارد و همچنان یکی از مهم‌ترین جاذبه‌های این منطقه است. مورخان یونانی، از جمله اریستوبولوس و آریان، در متون خود به توصیف این آرامگاه پرداخته‌اند. اریستوبولوس در سفر خود به ایران در کنار اسکندر از پاسارگاد و آرامگاه کوروش نوشته است: «مقبره کوروش در باغی دیده می‌شود که مثل برج کوچکی در میان اشجار مستور شده است. در بالای آن یک طبقه دیگر قرار دارد و مدخل باریکی به آن

وارد می‌شود.» او در جای دیگری نوشته: «آرامگاه بنیانگذار دودمان شاهان پارس در وسط یکی از باغ‌های شاهی واقع است که آب فراوانی در آن جاری است. درختان زیاد و سبزه و چمن آن را احاطه کرده است. این مقبره به‌شکل برج مربع‌کم‌ارتفاعی است که درختان کهن بر آن سایه انداخته‌اند. در قسمت فوقانی اتاقی است که تابوت کوروش در آن جای دارد و سقف آن با سنگ پوشیده شده است. در بالای سر آرامگاه به خط و زبان پارسی چنین نوشته است: «ای انسان من پسر کمبوجیه هستم. من شاهنشاهی پارس را بنیان نهادم و بر تمام کشورها فرمانروایی کردم، برای این مقبره به من رشک میر.»

«آریان»، مورخ قرن دوم میلادی، به زیبایی این آرامگاه اشاره کرده و نوشته است: «چیزی که اسکندر را پس از بازگشت در پاسارگاد مقوم داشت، نیش قبر کوروش بود. مقبره در وسط باغ‌های سلطنتی پاسارگاد واقع است و از هر طرف انبوه درختان و جویبارها و چمن‌های پرپرشت بر آن احاطه دارد.»

«ارنست هرتسفلد» باستان‌شناس، درباره پاسارگاد نوشته است: «زیر کاخ – منظر – بناهای موجود در پاسارگاد است- محوطه وسیعی قرار دارد که از هر طرف درواذور آن دیواری داشته است. وضعیت متحداشکال

ایجاد می‌شود. برای نمونه، نوروز در برابر آیین عید فطر قرار می‌گیرد. طبیعی است وقتی این دوگانگی تبدیل به فرهنگ رسمی و غیررسمی می‌شود، داستانی شکل می‌گیرد که امروز در مورد آیین‌ها و شخصیت‌ها شاهد آن هستیم.

در این بین، باید توجه کنیم میان دوره مدرن و پیشامدرن هیچ‌گونه دره یا شکاف مطلقی وجود ندارد و این دو دوره درواقع با یکدیگر ارتباط دارند. رویکرد تبارشناسی این ارتباط را به‌طور واضح نشان می‌دهد. «میخائیل باختین» در این زمینه مفهوم «هترولوگوسیا» را مطرح می‌کند. هترولوگوسیا، به تعبیر ساده باختین، به‌معنای چندصدایی است. در این مفهوم، گفتمان یا فرهنگی وجود دارد که تفاوت‌ها را می‌پذیرد. در مقابل، این مفهوم «مونوگوسیا» یا تکصدایی، قرار دارد. یعنی گفتمان و الگویی که صداهای متفاوت را نمی‌پذیرد. در اینجا، کوروش بزرگ در برابر گفتمان‌های تکصدایی می‌ایستد و پارادایمی خلق می‌کند که در آن تفاوت پذیرفته می‌شود؛ به جوامع مغلوب اعلام می‌کند شما می‌توانید آیین‌های مختلفی داشته باشید.

یک‌سو کوروش ایستاده که پارادایمی خلق می‌کند که در آن تفاوت پذیرفته شده است؛ شما می‌توانید آیینی

ساختمان‌های پاسارگاد رو به باغ‌های وسیع گشوده می‌شدند. در این محل یک باغ شاهی کشف شده است که جوی‌های سنگی سراسر آن را می‌پیموده است و در مسیر جوی‌ها و حوضچه‌ها تعبیه شده بود و مجموعه جویبارها از آب رودخانه پلوار استفاده می‌کردند که سراسر دشت را آبیاری می‌کرد.» این رودخانه پس از احداث سد سینود برای همیشه خشک شد.

مطالعات انجام‌شده توسط هرتسفلد منجر به کشف یک سیستم پیچیده از کانال‌های آبیاری شد. این سیستم در روزگار ساخته‌شدنش بسیار نوآورانه بوده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد احتمالاً باغ‌ها شامل درختان بادام، انار و گیلاس بوده‌اند. شیدر، گل‌های رز و شقایق نیز احتمالاً در آنجا شکوفا می‌شده‌اند. با تکیه بر این نتایج برخی معتقدند این مکان علاوه‌بر زیبایی باید معطر بوده باشد.

🔗 **تهدیدات فرونشست و خطرناک زیست‌محیطی**

توصیف امروز از پاسارگاد اما متفاوت است. هرچند آرامگاه کوروش همچنان باشکوه در میانه دشت خودنمایی می‌کند و روایتگر تاریخی است که حاکمی عادل و صلح‌جو در این سرزمین رقم زده است. اما وضعیت دشت مطلوب نیست و نگرانی‌هایی برای آینده این مجموعه نفیس جهانی وجود دارد. در روزهای اخیر باز هم یک کارشناس

زمین‌شناسی هشدارهایی درباره دشت مردوشت داده است. «علی شهباز» درباره فرونشست در این منطقه گفته است: «در استان فارس تخته‌جمشید، پاسارگاد و نقش‌رستم از مهم‌ترین مکان‌های باستانی در معرض خطر هستند. مناطق اطراف تخته‌جمشید و پاسارگاد، به‌دلیل برداشت بی‌رویه آب برای کشاورزی دچار فرونشست شده‌اند. فرونشست در دشت مردوشت به ۱۴ سانتی‌متر در سال رسیده و می‌تواند سیستم‌های زهکشی و پایه‌های زمین را بی‌ثبات کند. مقبره‌های محخره‌ای نقش‌رستم به‌دلیل فرسایش سنگ و ترک‌خوردگی در معرض خطر هستند.» به‌گفته او، تخلیه آب‌های زیرزمینی در پاسارگاد ممکن است به‌مرور زمان منجر به بی‌ثباتی مقبره کوروش شود. همچنین، بارندگی‌های ناگهانی در دشت مرغاب که با تغییراقلیم تشدید می‌شوند، سکوی سنگی آرامگاه را تهدید می‌کند.

پاسارگاد نیازمند توجه ویژه است. فرونشست زمین در این منطقه می‌تواند تهدیدی جدی برای بقای آثار تاریخی آن باشد؛ آثاری که همچنان باستان‌شناسان در حال مطالعه و بررسی آنها و رسیدن به پاسخ‌های متعددی هستند که درباره دنیای

باستان و دوران هخامنشی مطرح است. کارشناسان معتقدند تنها با اتخاذ تدابیر مناسب در زمینه مدیریت منابع آب، می‌توان این بحران را کنترل و از آسیب به میراث جهانی پاسارگاد جلوگیری کرد. شاید آن جدیتی را که برای اعمال محدودیت ورود بازدیدکنندگان در روزهای ابتدایی آبان به پاسارگاد وجود دارد، باید برای کنترل بحران فرونشست در این دشت باستانی پرهامیت به کار بست.

فقط کوروش است. کوروش عملاً ما را در برابر یک الگوواره جدید در جهان باستان قرار می‌دهد و وارد نeadسازی یا حکمرانی مبتنی‌برمدارا می‌شود.قتل‌عام نکردن جامعه مغلوب، ویران نکردن معابد، اینها چیز کوچکی نیست.

در زمانی که حاکمان هم‌عصر کوروش به‌راحتی قتل‌عام می‌کردند، او قتل‌عام نکرد. من معتقد نیستم این یک ایدئولوژی است، بلکه به‌باور من این یک پارادایم است. او اجازه برگزاری آیین‌های بابلی را بعد از مدت‌ها می‌دهد. از همه مهمتر، متنی شدن تفاوت با مدارا در زمان او اتفاق می‌افتد؛ متنی شدن به این سادگی محقق نمی‌شود. متنی شدن از منظر انسان‌شناسی زمانی اتفاق می‌افتد که متن یا قدرت درهم تنیده شده باشد و اگر متنی یافتید که اجازه می‌دهد در آن مدارا، صلح و پذیرش دیگری دیده شود، با یک پارادایم روبه‌رو هستید.

به‌باور من، کوروش حتی گامی فراتر از زرتشت برمی‌دارد. هرچند زرتشت هم نماد دیگری از هترولوگوسیا در تبارشناسی فهم چندصدایی در ایران است. هترولوگوسیا اگرچه در کوروش به اوج می‌رسد، اما در زرتشت هم قابل‌مشاهده است.

در تاریخ ما افراد معدودی مثل کوروش بودند. ابوریحان بیرونی تداوم پارادایم هترولوگوسیا کوروش بزرگ است. او اهل انتقاد است. محمود غزنوی را نقد می‌کند. به زندان می‌افتد و بعد مجبور به گریز می‌شود.

او در سرزمینی می‌تواند ظاهر شود که در آن کوروش

• یادداشت

از مقبره مادر سلیمان تا آرامگاه کوروش

| کوروش محمدخانی |

| باستان‌شناس |

پاسارگاد نخستین مرکزحکومتی هخامنشیان در دشت مرغاب در شمال استان فارس امروزی واقع شده است. بنا به نوشته مورخین یونانی از جمله هرودوت، کتزیاست، استرابون و پولیانوس، کوروش در آخرین نبردش با آستیاگ، آخرین شاه ماد، در دشت مرغاب و محل کنونی پاسارگاد پیروز می‌شود و پادشاهی ماد را از بین می‌برد. پاسارگادیان از میان شش عشیره پارسی، اصل‌ترین و برجسته‌ترین بودند و خاندان هخامنشی از آن قبیله برخاستند. این مردمان در جنگ، یارای کوروش بودند و کوروش به پاسداشت خدمات آنها و بزرگداشت این قبیله، پایتخت خود را به‌نام آنها نام نهاده است. در محوطه پاسارگاد ۱۱ بنا و سازه قابل‌مشاهده وجود دارد؛ از جمله آرامگاه کوروش، بناهای اختصاصی، بارعام، کاخ دروازه اسنان بالدار، تل تخت، برج سنگی زندان سلیمان، محوطه مقدس، پل، آبگیر، باغ سلطنتی و کانال‌های سنگی آن. در دوره اسلامی بعضی از این بناها به سلیمان نبی نسبت داده شده‌اند، مانند آرامگاه کوروش به مقبره مادر سلیمان، تل تخت به تخت سلیمان. در مورد مکان پاسارگاد تا قرن نوزدهم شک و تردید وجود داشت. سیاحان و جهانگردان بسیاری از پاسارگاد بازدید کردند و با توجه به اینکه آرامگاه کوروش به مقبره مادر سلیمان نسبت داده می‌شد، از هویت واقعی آن اطلاعی نداشتند. در قرن نوزدهم «جیمز موریه» اولین کسی بود که توصیفی از بناهای مختلف پاسارگاد ارائه کرد و به شباهتی که آرامگاه کوروش از نظر شکل به توصیفات نویسندگان یونانی از مدفن کوروش داده‌اند، پرداخت. مورخینی که همراه اسکندر به پاسارگاد آمده بودند، می‌نویسند آرامگاه کوروش در یک باغ و پردیس بسیار زیبا قرار داشته و کوروش در یک تابوت طلا در داخل یک اتاقک شیروانی بر روی یک فونداسیون سنگی طبقاتی قرار داشته است.

همچنین، تاریخ‌نویسان یونانی مثل استرابون، آریان، پلوتارک نوشته‌اند که لوحه‌ای از سنگ در سردر آرامگاه بوده که بر آن چنین نوشته بوده‌اند: «ای انسان هر که باشی و از هر جا که بیایی، زیرا می‌دانم که خواهی آمد. من کوروشم که برای پارسیان این شاهنشاهی گسترده را بنیان نهادم پس بر گور من رشک میر.» کشف رمز خط میخی فارسی باستان در سال ۱۸۴۹ توسط سر هنری راولینسون، باعث گشوده شدن پنجره‌ای جدید بر دنیای باستان و به‌ویژه دوره هخامنشی شد. در پاسارگاد چندین کتیبه سززانه (فارسی باستان، عیلامی و بابلی) وجود دارد که مضمون همه آنها چنین است: «من هستم کوروش شاه هخامنشی.» هرچند این کتیبه‌ها در دوره کوروش نقر نشده و احتمالاً در زمان داریوش بزرگ نوشته شده‌اند، اما به‌خوبی ما را در نسبت‌اندن این محوطه به کوروش بزرگ یاری می‌رساند.

آگهی مفقودی

مفقودی فاکتور فروش ماشین خودرو پژو سوری PARS XU7P مدل ۱۴۰۱ به رنگ مشکی به شماره موتور 125K0114418 به شماره شاسی NAANA15E3NK119272 به شماره پلاک ۶۴۴ ۶۲۲ ایران ۹۴ به نام علی آوره مفقود شده وازدرجه اعتبارساقط است.

منوجان

آگهی مفقودی

مفقودی برگ سبز خودرو، خودرو سوری ووات، سیستم پیکان، تپه OHV۱۶۰۰ به رنگ سفید-روغنی، مدل :۱۳۸۸، شمارهموتور:۵۷۰۲۸، شماره شاسی: NAANA46AA5AG083984 به شماره پلاک: ۷۶۱۷۵ ایران ۶۵ به نام : سعید فخرابور شهرباگی مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

شهرباگ

آگهی مفقودی

مفقودی: برگ سبز و کارت خودرو، خودرو سوری: سوری، سیستم: رنو، تپید ال اس ۱۵۰۰ به رنگ سفید-روغنی، مدل:۱۳۹۰، شماره موتور: ۱۳۹۰، شماره موتور: ۱۱۱۰۴۴۳، شماره شاسی: NA5610022C1212432 به شماره پلاک: ۳۴۱۳۷۲ ایران ۶۵ به نام: علی محمدی،مفقود گردیده وازدرجه اعتبارساقط می‌باشد.

شهرباگ

آگهی مفقودی

مفقودی سند کمریالی و برگ‌سبز ماشین خودرو سوری پژو PARS XU7 مدل ۱۳۹۵ به رنگ خاکستری به شماره موتور124K0922094 به شماره شاسی: NAANO1CE1GH921103 به شماره پلاک ۱۴۴ م ۱۵۷ ایران ۶۵ به نام اسفانه محمدی،مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط است.

منوجان

منوجان

عضو شورای شهر درباره خشکی درختان تهران می‌گوید

مقصر، چاه‌های عمیق وزارت نیرو است

خشکیدن درختان تهران در چندماه اخیر به یکی از چالش‌های جدی مدیریت شهری تبدیل شده و هزارچندگانه‌ی خبری مبنی‌بر خشکیدن بخشی از آنها به گوش می‌رسد. این درحالی‌است که کارشناسان هشدار می‌دهند تا اوم این روند می‌تواند تأثیر مستقیم بر افزایش دمای شهر، کاهش کیفیت هوا و از بین رفتن فضای سبز تهران داشته باشد. ادامه این روند باعث شد روز ششم آبان تعدادی از دغدغه‌مندان و فعالان محیط‌زیست، جلوی ساختمان اصلی شورای شهر جمع شوند و از اعضای شورای شهر بخواهند در این زمینه پاسخگو باشند. در پاسخ، «مهدی پیرهادی»، یکی از اعضای شورای شهر تهران، وزارت نیرو و چاه‌های ۲۵۰ متری آن را مقصر دانست و به کم‌کاری دوره‌های قبلی شورای شهر در حوزه آب اشاره کرد.

نگین شریفی | خبرنگار

از دلایل کمبود آب است و نزدیک به ۱۶۰ حلقه چاه بوستان‌ها را خشک کرده. البته روند احداث آنها فعلاً متوقف شده است. اگر روند احداث این چاه‌ها ادامه داشته باشد، هم خشکی تهران و هم مسئله فرونشست تشدید می‌شود.»

به گفته او، با وجود اینکه این وزارتخانه از میزان کاهش سالانه بارش‌ها باخبر بود، اما هیچ فکری برای تعدیل آثار این موضوع، مثل اقداماتی برای کاهش نشستی لوله‌های انتقال آب، انجام نداد: «اما الان به ما فشار می‌آورند که حلقه‌های چاه آبیاری فضای سبز را برای استحصال آب شرب به آنها انتقال دهیم.»

عواقب تبدیل چاه‌های آبیاری به آب شرب

«میترال البرزی‌منش»، کنشگر محیط‌زیست، درباره عواقب تبدیل چاه‌های آبیاری به آب شرب به «پیام ما» می‌گوید: «از چاه آبیاری فقط هفته‌ای یک‌بار برداشت می‌شود، اما چاه‌های آب شرب به‌صورت شبانه‌روزی و بدون توقف برداشت دارند.»

به گفته او، همین موضوع به‌دلیل حجم برداشت بالا، فشار بر سفره‌های آب زیرزمینی و امکان فرونشست را بیش‌ازپیش افزایش می‌دهد: «اگر این اتفاق رخ دهد، عواقب خوبی در انتظار تهران نخواهد بود.»

سنگ‌فرش بستر درختان، مانع دسترسی درختان به آب

«محمدکریم آمایش»، کنشگر و پژوهشگر شهری، درباره وضعیت‌های پیرهادی و دلیل خشکی درختان به «پیام ما» می‌گوید: «تعارضاتی بین وزارت نیرو و شهرداری وجود دارد، اما بحث آبیاری بوستان‌ها جدا از این موضوع است.» او ادامه داد: «گاهی به‌صورت عامدانه از آبیاری درختان جلوگیری می‌شود یا آبیاری منظم صورت نمی‌گیرد. همچنین، با سنگ‌فرش شدن بستر درختان، هیچ ابی حتی آب باران، نمی‌تواند به درون خاک نفوذ کند و از دسترس گیاه خارج می‌شود.»

در این تجمع دغدغه‌مندان، پیرهادی در پاسخ به اعتراض به سنگ‌فرش بستر نهر خیابان ولی‌عصر تماسی با «احسان صفایی»، معاون خدمات شهری و محیط‌زیست شهرداری منطقه یک، داشت. او در این‌باره از توقف این اقدام خبر داد.

«مهدی پیرهادی» در پاسخ به حاضران مقابل ساختمان شورای شهر به «تدوین طرح جامع آب خام» اشاره کرد و گفت تدوین آن به مراحل نهایی رسیده و قرار است در شورا به تصویب برسد: «برای بهبود و رفع اشکالات این طرح از همکاری و مشورت متخصصان محیط‌زیست و بخش خصوصی استفاده شد تا طرحی قابل‌اجرا و جامع به تصویب برسد.»

به گفته او، این طرح مشخص می‌کند هر قطعه شهر تهران و هر بخش فضای سبز به چه میزان آب نیاز دارد و این آب باید از چه مکانی و چگونه تأمین شود: «برای مثال اگر به خطوط انتقال نیاز است، این خطوط احداث یا با احیای قنات این آب تأمین شود.»

دوره‌های قبلی شورای شهر کم‌کاری کرده‌اند

پیرهادی در ادامه بر هم‌زمانی پروژه‌های مطالعاتی و اجرایی تأکید کرد و گفت: «اگر قرار باشد چندسال برای مطالعه صرف وقت بگذاریم، فضای سبز تهران از دست خواهد رفت. به همین دلیل، در حال حاضر ۹۶ پروژه مرتبط با تصفیه و انتقال آب برای فضای سبز در دست اقدام است. از این بین، ۱۲۸ کیلومتر لوله‌های انتقال‌دهنده پساب و تعدادی تصفیه‌خانه‌های محلی به مرحله اجرا رسیده‌اند و بقیه در حال ساخت است.»

او در بخش دیگری از صحبت‌های خود دوره‌های قبلی شورای شهر را مقصر دانست و یکی دیگر از دلایل خشکیدن درختان را کم‌کاری شورا در حوزه آب ذکر کرد: «در سال ۱۴۰۰، شورای قبلی، بودجه آبرسانی برای شهر تهران فقط ۳۹ میلیارد تومان بود. اما امسال ما پنج همت (پنج هزار میلیارد تومان)، یعنی بیش از ۱۲۰ برابر بودجه برای این بخش گذاشته‌ایم و اگر همان روند قبلی، نبود رسیدگی و اختصاص بودجه محدود ادامه داشت، بسیاری از درختان خشک می‌شد.»

حفر چاه‌های عمیق وزارت نیرو موجب کم‌آبی شده

پیرهادی از چاه‌های ۲۵۰ متری وزارت نیرو و همچنین کم‌کاری این وزارتخانه در اندیشیدن به روش‌هایی برای کاهش هدررفت آب در لوله‌های انتقال انتقاد کرد که موجب کم‌آبی در بخش فضای سبز شده است: «حفر چاه‌های عمیق ۲۵۰ متری آب شرب توسط وزارت نیرو

سه مناسبت تازه به تقویم رسمی ۱۴۰۵ افزوده شد

تأکید بر هویت ایرانی در تقویم رسمی سال آینده

تقویم رسمی کشور برای سال ۱۴۰۵ با سه مناسبت جدید منتشر شد؛ مناسبت‌هایی که هرکدام بازتابی از رویدادها و تحولات فرهنگی و سیاسی اخیر کشور به‌شمار می‌آیند.

در نسخه تازه تقویم رسمی که روز چهارشنبه (۷ آبان) منتشر شد، سه عنوان «روز شهدای اقتدار» و «روز ملی ایران»، «روز پرچم» و «روز جزایر سه‌سانه خلیج فارس (بوموسی)، تب بزرگ و تب کوچک» به فهرست مناسبت‌های ملی کشور اضافه شده است.

نخستین مناسبت جدید، روز «شهدای اقتدار» و «اتحاد ملی ایران» است که در تاریخ ۲۳ خرداد ثبت شده؛ روزی که با سالگرد تجاوز نظامی رژیم صهیونیستی به خاک ایران هم‌زمان است. این نام‌گذاری با هدف پاسداشت شهدای آن رویداد و تأکید بر مفهوم وحدت ملی انجام شده و به‌نوعی بازتاب‌دهنده مقاومت و انسجام داخلی کشور است.

دومین مناسبت تازه، روز «پرچم» در اول مهرماه تعیین شده است. انتخاب این روز هم‌زمان با آغاز

گزارش | رئیس مرکز امور اتباع وزارت کشور:

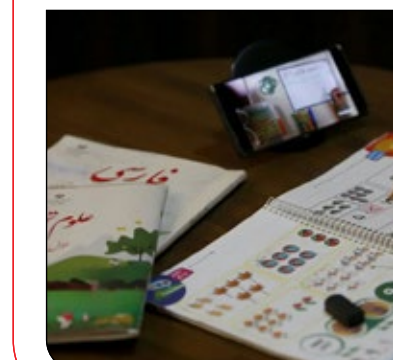
دانش‌آموزان مهاجر از کلاس‌های مجازی استقبال نکردند

ایپام ما | رئیس مرکز امور اتباع و مهاجرین خارجی وزارت کشور می‌گوید دانش‌آموزان اتباع غیرمجازی که اخراج شده‌اند، از آموزش آنلاین در ایران استقبال نکرده‌اند. آموزش‌وپرویش در ماه‌های گذشته برای ارائه خدمات آموزشی برخط به دانش‌آموزان افغان اعلام آمادگی کرده بود، اما اکنون که طبق آمار وزارت کشور تاکنون ۲۸۰ هزار دانش‌آموز افغان با اجرای طرح «طرد اتباع غیرمجاز» از ایران رفته‌اند، گفته می‌شود هیچ‌یک از دانش‌آموزان مهاجر تحت آموزش آنلاین قرار نگرفته‌اند.

یکم مرداد امسال، «علیرضا کاظمی»، وزیر آموزش‌وپرویش، در دیدار با کمیساری عالی سازمان ملل متحد با اشاره به مشکلات پیش روی دانش‌آموزان در کشور افغانستان، گفته بود: «ما آمادگی داریم در راستای حمایت آموزشی، تمامی دانش‌آموزان افغانستانی را با استفاده از شبکه آموزش بومی و در چارچوب تفاهم‌نامه همکاری سه‌جانبه، آموزش دهیم و براساس اساسنامه مدارس مجازی مصوب شورای عالی آموزش‌وپرویش، به آنان مدرک تحصیلی معتبر ارائه کنیم.»

او همچنین گفته بود: «ما مانند دانش‌آموزان ایرانی، کماکان بهترین خدمات را به مهاجرین و میهمان افغانستانی که به‌صورت رسمی و مجاز در ایران هستند، ارائه می‌دهیم و حتی «دستورالعمل ثبت‌نام دانش‌آموز اتباع» را به ادارات کل آموزش‌وپرویش کشور ابلاغ کردیم؛ همانگونه که در سال‌های گذشته نیز اجازه ندادیم هیچ دانش‌آموز افغانستانی، از آموزش محروم بماند.»

کتر از سه ماه پس از این اظهارنظر، «نادر یاراحمدی»، رئیس مرکز امور اتباع و مهاجرین خارجی وزارت کشور، به ایسنا گفته است: «وزارت کشور پس از اجرای طرح بازگشت اتباع غیرمجاز به

خبر |

سال تحصیلی مدارس و دانشگاه‌ها صورت گرفته تا پیوندی میان آموزش و تقویت هویت ملی در میان نسل ایجاد شود. این تصمیم نشان می‌دهد مسئولان فرهنگی در پی آن‌اند تا نمادهای وحدت ملی را در قالب مناسبت‌های عمومی و غیرسیاسی تقویت کنند.

سومین عنوان افزوده‌شده به تقویم، روز جزایر سه‌سانه خلیج فارس (۹ آذر) است. این نام‌گذاری در واکنش به ادعاهای اخیر برخی کشورهای منطقه درباره مالکیت جزایر ایرانی تب بزرگ، تب کوچک و بوموسی انجام شد و تأکیدی مجدد بر تمامیت ارضی جمهوری اسلامی ایران به‌شمار می‌آید. این روز هم‌زمان با سالروز خروج نیروهای انگلیسی از این جزایر تعیین شده است.

براساس اعلام دبیر شورای معین شورای عالی انقلاب فرهنگی، دو مناسبت نخست در جلسه ۵۴۸ شورای معین به تصویب رسیده‌اند و فریاند اضافه شدن روز جزایر سه‌سانه نیز پس از بررسی یک‌ساله و با دستور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی نهایی شده است.

به‌گفته «قادر آشنا»، دبیر شورای فرهنگ عمومی، برای نام‌گذاری روزها در تقویم هم افراد حقیقی و هم افراد حقوقی می‌توانند درخواست خود را به شورای فرهنگ عمومی ارائه دهند و این نهاد موظف به بررسی درخواست‌ها و طرح آن در شورای عالی انقلاب فرهنگی است. ایسنا

اطلاع‌رسانی |

تمرکز پروژه‌های تحقیقاتی مجتمع مس سرچشمه بر هوشمندسازی، بهره‌وری و تولید پایدار

مدیر تحقیق و توسعه مجتمع مس سرچشمه رفسنجان از اجرای مجموعه‌ای از پروژه‌های شاخص تحقیقاتی در حوزه‌های مختلف تولید خبر داد.

توسعه و راه‌اندازی سامانه هوشمند پایش وضعیت و تشخیص مشخصات سنگ حین حفاری

به گفته حسینی روح‌الامینی، یکی از مهم‌ترین پروژه‌ها در حوزه معدن است. با تجهیز دریل‌های حفاری استخراجی به این سامانه، امکان صرفه‌جویی تا ۱۰ درصد در هزینه‌های حفاری و انفجار، معادل ۲۵ میلیارد ریال برای هر دریل فراهم شده است. این سامانه با استفاده از حسگرهای پیشرفته لرزش، فشار و گشتاورسنج، داده‌های مربوط به مقاومت سنگ، سختی، تخلخل و سایر ویژگی‌های مکانیکی و فیزیکی آن را به‌صورت لحظه‌ای جمع‌آوری کرده و با بهره‌گیری از الگوریتم‌های یادگیری ماشین و تحلیل سیگنال، نوع و مشخصات لایه‌های زمین‌شناسی را بدون نیاز به توقف عملیات با انجام آزمایش‌های میدانی زمان‌بر، به‌صورت خودکار شناسایی و گزارش می‌دهد.

افزایش بهره‌وری در کارخانه تغلیظ سرباره

وی افزود: پروژه «تحقیق و بررسی به‌منظور استانداردسازی فرایندها و افزایش بهره‌وری در کارخانه تغلیظ سرباره مجتمع مس سرچشمه» نیز از دیگر

اطلاع‌رسانی |

تمرکز پروژه‌های تحقیقاتی مجتمع مس سرچشمه بر هوشمندسازی، بهره‌وری و تولید پایدار

دستگاه با ظرفیت ۱۰۰۰ لیتر در هر سیکل برای نخستین‌بار در دنیا ساخته شده است و امکان بیش از ۹۰ درصد بازیابی ماده آرگائیک را فراهم می‌سازد. اجرای این پروژه، گامی مؤثر در کاهش هزینه‌ها و آلگویی نواورانه برای صنایع مشابه محسوب می‌شود.

سیستم هوشمند گزارش‌دهی میزان شارژ گلوله

مدیر تحقیق و توسعه مجتمع مس سرچشمه همچنین از اجرای پروژه «سیستم هوشمند گزارش‌دهی میزان شارژ گلوله در کارخانه تغلیظ ۱» خبر داد و افزود: این سامانه به‌صورت هوشمند میزان شارژ گلوله را براساس نوع، وزن دقیق و زمان شارژ برای هر آسیای کارخانه پایش می‌کند که منجر به کاهش ۳ درصدی مصرف گلوله خواهد شد.

ساخت دستگاه نوین بازیابی آرگائیک از کراد واحد استخراج با حلال در مقیاس صنعتی

ایشان در ادامه از طراحی و ساخت دستگاهی در مقیاس صنعتی برای بازیابی فاز آرگائیک محبوس در کراد واحد استخراج با حلال خبر داد و گفت: این

خبر |

میانگین سن افراد در ایران به ۳۵ سال رسید

رئیس مرکز آمار ایران از افزایش میانگین سنی جمعیت کشور خبر داد و گفت براساس برآوردهای جدید، حدود شش میلیون نفر از جمعیت ۸۶ میلیونی ایران در گروه سنی بالای ۶۵ سال قرار دارند.

«غلامرضا گودرزی» با اشاره به آخرین داده‌های آماری کشور گفت: «میانگین سن افراد در ایران در حال حاضر حدود ۳۵ سال است و رقم دقیق‌تر آن پس از انجام سرشماری سال آینده اعلام خواهد شد.»

او افزود: «طبق برآوردهای انجام‌شده و براساس هرم سنی جمعیت، حدود شش میلیون نفر از ایرانیان بالای ۶۵ سال سن دارند. این گروه سنی اکنون بخش قابل‌توجهی از ساختار جمعیتی کشور را تشکیل می‌دهد و توجه به نیازهای آنان در سیاست‌گذاری‌های اجتماعی و اقتصادی ضروری است.»

گودرزی در بخش دیگری از سخنان خود درباره برنامه‌های جدید مرکز آمار گفت: «سرشماری نفوس و مسکن به‌زودی در کشور آغاز می‌شود و مشارکت مردم در این فرایند اهمیت بسیار بالایی دارد. همکاری دستگاه‌های اجرایی در ارائه داده‌های دقیق و به‌روز نیز از عوامل کلیدی موفقیت این طرح است.»

به‌گفته رئیس مرکز آمار، سرشماری امسال با شیوه «ذبتی‌مبنا» انجام خواهد شد. او توضیح داد: «در این روش، اطلاعات ثبت‌شده شهروندان در سامانه‌های دستگاه‌های اجرایی مورد استفاده